

CHURCH NEWSLETTER

April - June 2013

Parish Center Location: 2148 Michelson Drive (Irvine Corporate Park), Irvine, CA 92612 Fr. Blasko Paraklis, Parish Priest, (949) 830-5480 • David Williams, Parish Board President, (714) 907-6662 http://mostholytheotokos.com

Christ is Risen!

The Origins of Pascha and Great Week - Part I

V. Rev. Dr. Alkiviadis C. Calivas

n worship we encounter the living God. Through Worship God makes Himself present and active in our time, drawing the particles and moments of our life into the realm of redemption. He bestows upon us the Holy Spirit, who makes real the promise of Jesus to be in the midst of those gathered in His name (Mt 18.20). In our ecclesial assemblies, therefore, we do more than remember past events and recall future promises. We experience the risen Christ, who is "clothed with his past and future acts," as someone has noted. Thus, all that is past and all that is future are made present in the course of our liturgical celebrations.

Pascha, which commemorates the resurrection of our Lord and Savior Jesus Christ, is the oldest, most venerable and preeminent feast of the Church. It is the great Christian

festival, the very center and heart of the liturgical year.

Jesus' passion, death and resurrection constitute the essence of His redemptive work. The narrative of these salvific actions of the Incarnate Son of God formed the oldest part of the Gospel tradition. The solemn celebrations of Great Week and Pascha are centered upon these events. The divine services of the Week, crafted long ago in continuity with the experience, tradition and faith of the first Christians, help us penetrate and

celebrate the mystery of our salvation.

The prototype of Pascha is the Jewish Passover, the festival of Israel's deliverance from bondage. Like the Old Testament Passover, Pascha is a festival of deliverance. But its nature is wholly other and unique, of which the Passover is only a prefigurement. Pascha involves the ultimate redemption, i.e., the deliverance and liberation of all humanity from the malignant power of Satan and death, through the death and resurrection of Christ. Pascha is the feast of universal redemption. Our earliest sources for the annual celebration of the Christian Pascha come to us from the second century. The feast, however, must have originated in the apostolic period. It would be difficult, if not impossible, to imagine otherwise. The first Christians were Jews and

obviously conscious of the Jewish festal calendar. They scarcely could have forgotten that the remarkable and compelling events of Christ's death, burial and resurrection had occurred at a time in which the annual Passover was being observed. These Christians could not have failed to project the events of the passion and the resurrection of Christ on the Iewish festal calendar, nor would they have failed to connect and impose their faith on the annual observance of the Jewish Passover. St. Paul seems to indicate as much when writing to the Corinthians, "purge out the old leaven, that you may be a new lump, since you truly are unleavened. For indeed Christ, our Passover, was sacrificed for us. Therefore let us keep the feast, not with old leaven, nor with the leaven of malice and wickedness, but with the unleavened bread of sincerity and truth" (1 Cor 5.7-8).

The early Church rejoiced in the event of the Resurrection. The new and principal day of worship of the Christians was the first day of the Jewish week, i.e., the day in which the Lord was raised from the dead. They assembled on that day to celebrate the Eucharist, through which they proclaimed the Lord's death and confessed his resurrection. Eventually they gave this day a Christian name, the Day of the Lord (Rev 1.10). It would be hard to imagine that the Christians of the first century would not have projected and connected in some new and significant way their weekly celebration of the sacred events of Christ's death and resurrection on the annual observance of the Passover.

Another point of interest in this connection is the emergence of the paschal fast and vigil. According to the earliest documents, Pascha is described as a nocturnal celebration with a long vigil, that was preceded by a fast. This suggests a connection with the Jewish rites of the Passover, even though there is a distinct difference of faith and rite between the Jewish and Christian observance. One such difference centers on the time of the celebration. The Jewish rite was an evening meal that ended at midnight while the Christian festival consisted of a long vigil that ended in the early dawn. It may well be that this delay was intentional, in order to distinguish the Christian night from the Jewish. Furthermore, the delay symbolized the fulfillment of the Passover by Christ, and thus signaled the transition from the old to the new Pascha. It has been suggested that this particular feature of the Paschal night prompted the persistent demand, which we encounter early on, that the Christian Pascha must come after the Jewish Passover.

According to the chronology of the Gospel of John, the Lord was crucified and buried on the day before the Passover and rose the day after. In the year we have come to number 33 A.D., the Passover fell on a Saturday. The crucifixion, therefore, occurred on Friday, while the resurrection happened early Sunday morning. Eventually, the celebration of Pascha in the early Church would be predicated upon this chronology.

In the beginning, the Christian Pascha was the occasion for the remembrance of the entire work of redemption, with a special reference to the Cross and the Resurrection. By the second century the churches of Asia Minor had come to observe Pascha on the 14 of Nisan, the day on which the Lord was crucified, while all the other churches observed Pascha on the Sunday after the 14 of Nisan, emphasizing the resurrection. These two ways of computing the date of Pascha gave rise to the Paschal controversies of the second century. At the beginning of the third century, these disputes were settled in favor of the Sunday observance of Pascha. However, difficulties with inadequate calendars continued to plague the local churches, until the issue was finally resolved by the First Ecumenical Synod of Nicea in 325 A.D. The Fathers of the Synod decreed that henceforth Pascha was to be celebrated on the first Sunday, after the first full moon of the spring equinox. The Synod, also, determined that the date would be calculated in accordance with the Alexandrian calendar. The Orthodox Church continues to maintain this order.

In the early Church, according to local custom, the celebration of Pascha was preceded by fast. In a letter written to Pope Victor regarding the Paschal disputes, St. Irenaios (+ ca. 200) makes mention of the fasting practices that were being observed in his time by various local churches. He wrote, "for the controversy is not only concerning the day, but also concerning the very manner of the fast. And this variety in its observance has not originated in our time; but long before in that of our ancestors."

It is clear from this testimony that fasting had become an integral element of the Paschal observance from the apostolic period. It probably came about as a result of the words of the Lord, "can the wedding guests mourn as long as the bridegroom is with them? The days will come, when the bridegroom is taken away from them, and then they will fast" (Mt 9.15). The Paschal fast, mournful in nature, came to honor the Bridegroom of the Church, who was taken away, crucified, and buried.

The original various practices of fast was expanded by many local churches to include the whole week of strict fast before Pascha. This process began in the third century. During the course of the fourth century the week of strict fast had become a universal practice, and the week itself came to be known as "Holy and Great."

The Great week fast was increased still further by another development: the formation of the forty day period of the Great Fast or Lent. Lent represents the maximum expansion of the paschal fast. Though linked to the six day fast of the Great Week, the Lenten fast is separate and distinct from it.

The celebrations of the Great Week developed gradually and in stages. The chronology of the sacred events of the serial aspects of the passion and the resurrection, as recorded in the Gospel of John, would effect the development of the last three days of the Week (Thursday, Friday and Saturday); while the sayings of the Lord and the events in His life immediately preceding the passion, as recorded in the Synoptic Gospels, would effect the development of the first three days of the Week (Monday, Tuesday and Wednesday). In a subsequent development, the chronology of events pertaining to the raising of Lazarus and the triumphant entry of Jesus into Jerusalem, according to the Gospel of John, would bring about the configuration of a two day festival (the Saturday of Lazarus and the Sunday of Palms) immediately preceding the Great Week. These two festal days anticipate the joy and the victory of the resurrection, and bridge the Great Fast with the Great Week.

The single liturgical event commemorating Christ's death and resurrection expanded very early "as a result of a more historically oriented approach and a more representational type of presentation" of the Paschal mystery. Each aspect of the mystery was broken down, emphasized ritually, and assigned to the day of the week in which it had occurred.

Thus Great Week was born. The crucifixion, burial and resurrection of Christ, together with the event of the Mystical Supper, constituted the very heart and center of the Great Week. The solemn celebration of these events began on Thursday evening and ended on the early dawn of Sunday. During the course of the fourth century a process was set in motion by which the solemnities of the Week would be further enhanced and elaborated.

Васкрсење Христово је највећи догађај у историји. По њему се хришћанство разликује од свих осталих религија.

Митрополит Јеротеј (Влахос)

снивачи свих других религија су смртници, док је Глава Цркве васкрсли Христос. Васкрсење Христово је обнављање људске природе, пресаздање људског рода, живљење есхатолошке реалности. Када говоримо о Васкрсењу, ми га не одвајамо од Крста, будући да су и Крст и Васкрсење два пола искуства ослобађања, као што се и молимо у Цркви: "Крстом Твојим радост (дође) целом свету, свагда благосиљајући Господа, Васкрсењу Твоме певамо" или пак "Крсту Твоме клањамо се, Владико, и Васкрсење Твоје свето прослављамо".

Апостол Павле јасно проповеда: Ако Христос није устао, узалуд вера наша (1. Кор. 15, 17). Вера своју истинитост и силу дугује светлом догађају Васкрсења Христовог. Без њега су хришћани јаднији од свију људи (1. Кор. 15, 19).

СИЛАЗАК У АД

Црква Христово Васкрсење празнује од тренутка Његовог силаска у ад (пакао, јевр. шеол, прим. прев.), где је од власти смрти и ђавола ослободио душе старозаветних праведника. Ево на који начин то празнује наша Црква. Из богослужбених текстова јасно је да празновање Васкрсења почиње од Великог петка, као што видимо из последовања јутрења на Велику суботу, када се износи плаштаница. Исто тако, и беседе Светих Отаца на Велики петак заправо говоре о васкрсењу и победи.

То се испољава и у свештеној иконографији Васкрсења.

Црква је одредила да се за истинску икону Васкрсења Христовог сматра изображење Његовог силаска у ад. Наравно, постоје и иконе Васкрсења које изображавају Христово јављање мироносицама и ученицима, али је икона Васкрсења превасходно изображење уништења смрти. Оно се догодило Христовом силаском у ад, када је Његова душа, заједно с Његовим божанством (тј. с Његовом божанском природом), сишла у ад да би ослободила душе старозаветних праведника који су га ишчекивали као Избавитеља.

Изображење Васкрсења Христовим силаском у ад има многе и озбиљне богословске разлоге. Као прво, зато што нико није видео Христа у часу када је устао, кад је изашао из гроба "запечаћеног каменом". Земљотрес и силазак анђела који је одвалио плочу са гроба догодили су се да би се жене-мироносице увериле да је Христос васкрсао. Као друго, зато што је Христова душа, сједињена с Његовом божанством, сишла у ад и уништила власт смрти и ђавола, будући да је Он Својом сопственом смрћу победио смрт. Из православног предања јасно се види да је Христовом смрћу потпуно поражена смрт. Услед тога, у Цркви певамо: "Христос васкрсе из мртвих, смрћу смрт победи..." Његова тријумфална победа над смрћу догодила се свакако у оном часу када је Христова душа, сједињена с божанством (божанском природом), уништила смрт. Као треће, Христос је Својим силаском у ад од смрти ослободио Адама и Еву. Дакле, пошто је посредством Адама дошло до пада васцелог људског рода и пошто је он наш родоначалник, тако и посредством Адамовог васкрсења окушамо плодове васкрсења и спасења. Због јединства човечије природе, оно што се догодило праоцу, догодило се и васцелој човечијој природи.

Из тих разлога се карактеристичном иконом Васкрсења Христовог сматра Његов силазак у ад, јер је суштина празника Васкрсења умртвљавање смрти и свргавање ђавола: Умртвљење смрти и адово укидање празнујемо, певамо у Цркви. Рушење ада и умртвљавање смрти јесу најдубљи смисао празника Васкрсења.

У Светом Писму изображњење ада се користи символично, да би означило власт смрти и ђавола. У том смислу су каракретистичне речи апостола Павла: А пошто та деца имају заједницу у крви и месу, и Он узе најприснијег удела у томе, да смрћу смрт сатре, онога који има моћ смрти, ђавола, и да избави оне који од страха од смрти целога живота бејаху кривци за своје робовање (Јевр. 2, 14-15). Моћ (сила) смрти се, дакле, изједначује са влашћу ђавола.

ХРИСТОС ПОБЕЂУЈЕ СМРТ

Из тог разлога, у православном предању пакао није једноставно неко место, него господарење смрти и ђавола. За душе оних људи који се налазе у власти ђавола и смрти кажемо да се налазе у аду, односно паклу. Упра-

во би у том смислу требало да разматрамо учење Цркве о Христовом силаску у ад, када је Христос прихватио да умре и тако ступио у власт смрти, а онда силом Свог божажанства победио смрт, учинио је потпуно немоћном и лишеном силе, дајући Својом сопственом силом и влашћу сваком човеку могућност да избегне господарење, власт и силу смрти и ђавола.

О Христовом силаску у ад налазимо сведочење у Саборној посланици апостола Петра, у којој се каже: Зато и Христос једанпут за грехе наше пострада, праведник за неправеднике, да нас приведе Богу, усмрћен телом, а оживевши духом, којим и сиђе да проповеда духовима у тамници (1. Петр. 3, 18-19).

У црквеном предању, много је речено о Христовом силаску у ад, и то у смислу да је Он ступио у власт и царство смрти. Постоје значајни тропари који се певају на вечерњој на Пасху (Васкрс), а који почињу реченицом "данас јецајима вапи". У њима се каже да је ад (пакао) представљен како јеца, а онда, између осталог, говоре и о томе да је Он поништио његову власт, јер је Христос ослободио оне над којима је пакао вековима имао власт. Карактеристичне су речи: Развеја се сила моја, Пастир се распео и Адама васкрсао..., испразни гроб Распети и не надјача сила смрти.

За ово место веома је значајно и Поучно слово св. Јована Златоустог, које читамо после васкршње литургије. Поред осталог, овде је речено да се ад (пакао), кад је сусрео Христа, огорчио и поништио, да је био унижен, умртвљен и свргнут... У наставку је речено да је ад, са Христовом смрћу на крсту, примио смртно тело, а нашао се пред Божанством, примио земљу-прах а сусрео небо, да је примио оно што је видео, тј. људско тело, људску природу, а био побеђен од Онога Којега није видео, односно од Божанства.

Учење Цркве о Христовом силаску у ад описао је и свети Јован Дамаскин у једном тропару пасхалног канона. Навешћу га у целини, будући да је он свима познат: "Сишао си у преисподњу и поништио резе вечне што су држале свезане, Христе, и тродневно, као Јона из кита, из гроба васкрсао".

Свети Епифаније, епископ кипарски, у омилији на Васкрсење даје чудесан опис Христовог силаска у ад и свега онога што се тамо догодило, тумачећи у вези с тим Давидов псалам (Пс. 23, ст. 7-10).

Сликовито се изражавајући, он каже да је Христос у ад сишао "богодолично, борбено, самовласно, у пратњи не само дванаест легиона, него небројеног мноштва и хиљада анђела". Пре него што је Христос стигао у сеновите тамнице ада, ту је ступио архистратиг Гаврило да

би благовестио о доласку Христовом, јер је управо он о томе благовестио и Пресветој Богородици. Он каже: Подигните врата, кнежеви ваши. У наставку се оглашава арханђео Михаило: Подигните се, врата вечна. Све анђелске силе су ускликнуле: Срушите се, ланци нераскидиви... Уплашите се, тирани безакони. Појавио се Христос и изазвао велики страх, пометњу и ужас. Када су кнежеви ада снажно повикали: Ко је тај Цар славе, све силе небеске су им ускликнуле: Господ мођан и силан, Господ силан у боју, Он је тај Цар славе (Пс. 23, 7-10).

У наставку, свети Епифаније описује задивљујућу Адамову беседу са Христом. Адам је зачуо кораке Христа Који долази, исто као што их је чуо и у рају, после преступа и непослушности. Тада је осетио зебњу и страх, а сада радост и ликовање. Покајани Адам је ускликнуо, обраћајући се свим душама: "Господ мој са свима", а Господ му је на то одговорио: "И са духом твојим!" Затим га је узео за руку и васкрсао, обзнањујући шта је учинио за његово спасење и за спасење васцелог људског рода.

Из свега што је речено, јасно се показује циљ због којега је Христос сишао у ад. У реалности, Он је ступио тамо где је владао ђаво, да би га погубио... Христос је овде свезао ђавола, тако да овај нема више никакву власт над људима... Међутим, Господ је сишао у ад и зато да би све испунио светлошћу Свог божанства. Апостол Павле износи ово учење, говорећи: А оно "узиђе", шта је, осим да прво и сиђе у најдоња места земље? Онај Који сиђе исти је Онај Који и узиђе више свију небеса да испуни све (Еф. 4, 9-10). Према томе, Христов силазак у најдоња места земље догодио се зато да би се све испунило Његовом светлошћу и да би реално била свргнута сила смрти. Уистину, требало би разликовати оно што је енергија Божија која све испуњава и обоготворујућа енергија Божија којој су причасни само обожени. Свети Григорије Богослов каже да је оне што се Богу клањају требало пронаћи не само горе (тј. на небесима), него и доле, како би се све испунило и напунило славом Божијом. У тој перспективи написани су и тропари наше Цркве: Да би се све испунило славом Твојом, сишао си у преисподњу земље. И свети Јован Дамаскин свечано пева: "Сада се све преиспуни светлошћу, и небо, и земља, и преисподња. Нека свака твар слави Васкрсење Христово које се у њој утврди".

Најзад, Христос је сишао у ад да би се и тамо поновило и извршило све оно што се догодило на земљи. Као што је на земљи проповедао о миру, као што је грешнима отпуштао грехе, давао светлост оку слепога и постао узрок спасења свима верујућима и узрок суда над неверјем свих неверујућих, требало је да се то исто догоди и у

аду, где су се налазиле душе умрлих, како би васцела људска природа и васцело човечанство зачуло спасоносну вест Христову. Као што је онима који обитавају на земљи изашло Сунце правде, тако је требало да и оне, који су обитавали у тами и у сени смртној обасја светлост Божија (св. Јован Дамаскин)... Наравно, Христовим силаском у ад нису се спасли сви који су се тамо налазили, него само праведници који су, у различитим степенима, достигли обожење. Свети Епифаније каже да се нису спасли сви који су тамо били, него само верујући. То би требало протумачити тако да су Христа препознали они који су током читавог свог живота били у заједници са бестелесним Логосом.

Из других места Светог Писма и из светоотачког предања знамо да су просветљење и обожење постојали још у Старом Завету, али за оне који су се удостојили да "виде" бестелесног Логоса и да достигну обожење, с том разликом што тада још није била укинута смрт, због чега су и они силазили у ад. Христос је Својим силаском у ад разрушио власт смрти и сви они, који су имали заједницу с Њим и који су поверовали да је Он силан и моћан, да је Он Спаситељ људи, били су ослобођени.

Једном је Христос у параболи говорио о Свом тродневном васкрсењу, онда кад је рекао: Срушите овај храм и Ја ћу га за три дана подигнути. Јудејци су мислили да говори о Соломоновом храму, за који је било потребно четрдесет шест година да би га изградили. Међутим, Он говораше о храму тела Својега. Чак су и његови ученици ово разумели тек после Његовог васкрсења (в. Јн. 2, 19-22).

У другим случајевима, Христос је јасно говорио о свом тродневном васкрсењу: И поче их учити да Син Човечији треба много да пострада, и да ће Га одбацити старешине, и првосвештеници, и књижевници, и да ће Га убити, и да ће после три дана васкрснути (Мк. 8, 31). Ово учење се толико раширило да су они, који су присуствовали крсној жртви на Голготи, са хулом говорили: Ти Који храм разваљујеш и за три дана саграђујеш, спаси Сам Себе (Мт. 27, 40). Исто тако, архијереји и фарисеји су затражили од Пилата да запечати гроб, јер су се сетили да је Христос за живота говорио: После три дана устаћу (Мт. 27, 63).

Ми кажемо да је Христос после три дана устао из гроба. Наравно, када говоримо о Васкрсењу, ми не кажемо да је умрло божанство (божанска природа), него да се душа, која се одвојила од тела али се није оделила од божанства, опет вратила у тело, и Он је на тај начин васкрсао из гроба.

Христос је васкрсао у јутарњим часовима недеље. Није нам познато тачно време Васкрсења, јер Га нико у том часу није видео, али оно се потврдило кад су женемироносице дошле до гроба да би Христово тело помазале миомирисима. Према томе, недеља је, као први дан седмице, истовремено и дан Васкрсења Христовог. Ако је Христос у суботу победио власт смрти, онда је у недељу све уверио да је васкрсао и да је Он победник смрти и ђавола.

...Веома је значајно да су васкрслог Христа најпре виделе жене-мироносице. Апостоли су били престрашени оним што се догађало и били су затворени у горњој соби (у Јерусалиму), док су жене, и пре него што се сасвим разданило, с љубављу, топлином и одважношћу пошле на гроб да миомирисима помажу Христово тело. Нису се уплашиле ни помрчине, ни пустоши и ненастањености тог места, ни војника. То значи да су човеку, да би се удостојио да види васкрслог Христа, потребни и љубав и одважност.

Васкрсење Христово не би требало да прослављамо као неки историјски или друштвени догађај, него као догађај онтолошки, а што означава да треба да постанемо причасници благодати Васкрсења. Као подвижничка борба, пост који током Четрдесетнице претходи овом празнику има за свој циљ што потпуније учешће у тајни Васкрсења: сви Свети Оци уче да је за достизање овог циља неопходно очишћење како телесних, тако и душевних чула.

Циљ човековог духовног живота јесте да се сједини са васкрслим Христом, да Га созерцава у дубинама свога срца. Христос васкрсава у срцу, умртвљавајући острашћене помисли које се овде налазе под утицајем ђавола и побеђујући страсне слике и насртаје греха, као што је некад надвладао печате гроба (св. Максим Исповедник). Према томе, овде се не ради о неком спољашњем, обичном празновању, него о празновању унутрашњем и онтолошком. Са тог становишта, св. Григорије Богослов нам саветује да не празнујемо разметљиво и световно, него на божански начин и надсветовно.

Причасност тајни Васкрсења представља опит обожења. Онај, који је посвећен у непојмљиву силу Васкрсења, из искуства зна с којим је циљем Христос створио свет (св. Максим Исповедник). И заиста, човек је створен зато да би достигао обожење и да би се свет ("космос") освештао посредством човека. Према томе, онај који је себе посветио овој неизрецивој сили тајне Васкрсења, достиже обожење и испуњава циљ свог постојања, он задобија највеће познање.

Изводи из предавања објављеног у књизи "Празници Господњи", изд. манастира Рођења Пресвете Богородице (Пелагија), 1995. Превод са новогрчког: Антонина Пантелић

For reservations to the Pascha Banquet, please fill in this form and mail it to our Church @ 2148			
Michelson Dr. Irvine, CA 92612 along with your check payable to The Most Holy Theotokos Church.			
No telephone reservation will be accepted!			
I need tickets for adults at \$20.00 each Total \$			
I need tickets for juniors (ages 10-15) at \$15.00 each Total \$			
Total enclosed \$			
I need tickets for children (ages 10 and under) no charge			
I am unable to come. Enclosed please find my Easter donation. \$			
Name:			
Address:			
City: Phone: ( )			

Христос Васкрсе!

Драга браћо и сестре,

Ускоро ћемо прославити радосно исчекивани празник Светог Васкресења Христовог. Целог живота живимо у непрестаном исчекиваву нечег лепог и радосног.

Васкрс је најрадоснији од свих дана – дан када се вечни живот објавио свету, дан када је смрт побеђена, када су врата адска разорена. Васкрсење је највећи догађај наше људске историје. То је дан који нас изводи из свих овоземаљских и овоживотних дана и ноћи, и

уводи нас у невечерњи и непролазни дан вечнога Царства Божијег. "Пасха је Празник над празницима и Свечаност над свечаностима, који превазилази све друге празнике и свечаности колико и сунце превазилази звезде" (Свети Григорије Богослов).

У светлости васкресења ми сагледавамо сав свој живот, и радујемо се животу. Овај дан Васкрсења је дан радости живота, и то Вечног живота. Радост коју нам Васкрсење Христово даје данас, потребно је посведочити овоме свету и овом времену, јер ту радост нам нико други, никада и нигде не може ни дати ни одузети.

Управо је одсуство радости, или одсуство радости која има смисла, оно што мучи човека. Одсуство ра-

дости долази отуда што је смрт присутна у свету и што се смрт доживљава као коначни крај. А ако је смрт заиста коначни догађај, после кога нема ничега, онда је живот човеков велика трагедија, која започиње рођењем, да би сваким даном био само ближи смрти, своме "коначном крају". Празник Васкрсења Господњег показуе нам и сведочи да није тако; и зато ми, обасјани светлошћу Васкрсења са апостолом Павлом радосно кличемо: "Где ти је смрти жалац? Где ти је, пакле победа? (1.Кор. 15, 55).

У име тог смисла и те радости, сведочимо радост Васкрсења свим људима, радосно кличући: Христос Васкрсе! Ваистину Васкрсе!

Ваш у Васкрслом Господу О. Блашко Параклис

Christ is Risen!

Dear Brothers and Sisters,

Soon we will celebrate the feast we have joyously awaited, the Resurrection of our Lord Jesus Christ. We live in constant expectation of happiness and joy.

Pascha is the most joyous of all days – the day when the eternal life manifested itself to the world, when death was defeated, when the doors to Hades were destroyed. The resurrection is the greatest event in human history. It is the day which delivers us out of all the worldly days and nights

of this life, and brings us into the eternal light of God's Kingdom. "Pascha is the Feast of

all feasts and Festivity of all festivities, which surpasses all other feasts and festivities just as the sun surpasses the stars" (St. Gregory the Theolo-

gian).

In the light of the Resurrection we rejoice in life, eternal life. We witness to the world the joy which the Resurrection of Christ brings us. That Joy no one else can ever give us nor take away from us.

It is exactly the absence of joy, or rather the absence of meaningful joy, that torments man. The absence of joy derives from the presence of death in the world because people view death as the final end.

If death is truly our final end, after which there is nothing, then human life is a great tragedy, which begins at birth and with each day only comes closer to death, an inevitable and final end. The feast of the Resurrection of Christ is a testimony that this is not thus; this feast fills us with the light of the Resurrection, as we exclaim together with the Apostle Paul: "O Death, where is your sting? O Hades, where is your victory?" (I Cor. 15:55).

With that understanding, let us bear witness to the joy of the Resurrection to all people by joyfully singing Christ is Risen! Truly He is Risen!

> Yours in the Risen Christ, Fr. Blasko Paraklis

Николай Гоголь

Светлое воскресение

русском человеке есть особенное участие к празднику Светлого Воскресения. Он это чувствует живей, если ему случится быть в чужой земле. Видя, как повсюду в других странах день этот почти не отличен от других дней - те же всегдашние занятия, та же вседневная жизнь, то же будничное выраженье на лицах, он чувствует грусть и обращается невольно к России. Ему кажется, что там как-то лучше празднуется этот день, и сам человек радостней и лучше, нежели в другие дни, и самая жизнь какая-то другая, а не по-

вседневная. Ему вдруг представится - эта торжественная полночь, этот повсеместный колокольный звон, который как всю землю сливает в один гул, это восклицанье "Христос воскрес!", которое заменяет в этот день все другие приветствия, этот поцелуи, который только раздается у нас, - и он готов почти воскликнуть: "Только в одной России празднуется этот день так, как ему следует праздноваться!" Разумеется, все это мечта; она исчезает вдруг, как только он перенесется на самом деле в Россию или да же только припомнит, что день этот есть день какой-то полусонной беготни и суеты, пустых визитов, умышленных незаставаний друг друга, наместо радостных встреч, - если ж и встреч, то основанных на самых корыстных расчетах; что честолюбие кипит у нас в этот день еще больше, чем во все другие, и говорят не о воскресении Христа, но о том, кому какая награда выйдет и кто что получит; что даже сам народ, о котором идет слава, будто он больше всех радуется, уже пьяный попадается на улицах, едва только успела кончиться торжественная обедня, и не успела еще заря осветить земли. Вздохнет бедный русский человек, если только все это припомнит себе и увидит, что это разве только карикатура и посмеянье над праздником, а самого праздника нет. Для проформы только какой-нибудь начальник чмокнет в щеку инвалида, желая показать подчиненным чиновникам, как нужно любить своего брата, да какой-нибудь отсталый патриот, в досаде на моло-

дежь, которая бранит старинные русские наши обычаи,

утверждая, что у нас ничего нет, прокричит гневно; "У нас все есть: и семейная жизнь, и семейные добродетели, и обычаи у нас соблюдаются свято; и долг свой исполняем мы так, как нигде в Европе; и народ мы на удивленье всем".

Нет, не в видимых знаках дело, не в патриотических возгласах и не в поцелуе, данном инвалиду, но в том, чтобы в самом деле взглянуть в этот день на человека, как на лучшую свою драгоценность, – так обнять и прижать его к себе, как наироднейшего своего брата, так ему обрадоваться, как бы своему наилучшему другу, с которым несколь-

ко лет не видались и который вдруг неожиданно к нам приехал. Еще сильней! Еще больше! Потому что узы, нас с ним связывающие, сильней земного кровного нашего родства, и породнились мы с ним по нашему прекрасному небесному отцу, в несколько раз нам ближайшему нашего земного отца, и день этот мы – в своей истинной семье, у него самого в дому. День этот есть тот святой день, в который празднует святое, небесное свое братство все человечество до единого, не исключив из него ни одного человека.

Отчего же одному русскому еще кажется, что праздник этот празднуется как следует и празднуется так в одной его земле? Мечта ли это? Но зачем же эта мечта не приходит ни к кому другому, кроме русского? Что значит в самом деле, что самый праздник исчез, а видимые признаки его так ясно носятся по лицу земли нашей: раздаются слова: "Христос воскрес!" - и поцелуй, и всякий раз так же торжественно выступает святая полночь, и гулы всезвонных колоколов гудят по всей земле, точно как бы будят нас? Где носятся так очевидно призраки, там недаром носятся; где будят, там разбудят. Не умирают те обычаи, которым определено быть вечными. Умирают в букве, но оживают в духе. Померкают временно, умирают в пустых и выветрившихся толпах, но воскресают с новой силой в избранных, затем чтобы в сильнейшем свете от них разлиться по всему миру. Не умрет из нашей старины ни зерно того, что есть в ней истинно русского и что освящено самим Христом. Разнесется звонкими струнами поэтов, развозвестится благоухающими устами святителей, вспыхнет померкнувшее - и праздник Светлого Воскресения воспразднуется как следует прежде у нас, чем у других народов! На чем же основываясь, на каких данных, заключенных в сердцах наших, опираясь, можем сказать это? Лучше ли мы других народов? Ближе ли жизнью ко Христу, чем они? Никого мы не лучше, а жизнь еще неустроенней и беспорядочней всех их. "Хуже мы всех прочих" - вот что мы должны всегда говорить о себе. Но есть в нашей природе то, что нам пророчит это. Уже самое неустройство наше нам это пророчит. Мы еще растопленный металл, не отлившийся в свою национальную форму; еще нам возможно выбросить, оттолкнуть от себя нам неприличное и внести в себя все, что уже невозможно другим народам, получившим форму и закалившимся в ней. Что есть много в коренной природе нашей, нами позабытой, близкого закону Христа, – доказательство тому уже то, что без меча пришел к нам Христос, и приготовленная земля сердец наших призывала сама собой его слово, что есть уже начала братства Христова в самой нашей славянской природе...

И твердо говорит мне это душа моя, и это не мысль, выдуманная в голове. Такие мысли не выдумываются. Внушеньем Божьим порождаются они разом в сердцах многих людей, друг друга не видавших, живущих на разных концах земли, и в одно время, как бы из одних уст, изглашаются. Знаю я твердо, что не один человек в России, хотя я его и не знаю, твердо верит тому и говорит: "У нас прежде, чем во всякой другой земле, воспразднуется Святое Воскресение Христово!"

CHILDREN'S SUMMER CAMP

July 13th through July 31st 2013

Summer camp is a unique opportunity for our children to learn about our Orthodox faith and culture as well as to meet other children from within our diocese. Every summer our Diocese organizes summer camp at St. Sava Camp in Jackson where many children from parishes within our diocese attend.

• New this year, the individual registration form will be filled out exclusively online. You will still have to print and mail your Health, Insurance, Consent and Policy forms by mail. Also new this year, all forms are to be sent to Jackson at P. O. Box 965, Jackson, CA 95642. Go to www.CampStSava.org to begin the registration process. Adult volunteers are needed to work in the kitchen, or as counselors, etc.

FOOD COLLECTION PROJECT FOR HOMELESS AT OUR PARISH

Our Parish has sponsored an independent homeless project every Sunday. We collect any food, fresh or canned, which we ask you place on the table located next to the playroom. We gather all your donations along with the left-overs from our parish meals and the change from the collection box on the same table, and donate it all to the Salvation Army Shelter located in our neighborhood. We urge you to leave food each week on that table. If you would like to help deliver it to the shelter, please tell Fr. Blasko, or Sanja Rakonjac. It is such a great help. Big thank-you's to volunteers for delivering our donations. Check your fridge and cupboards before coming to Church on Sundays and bring whatever you can donate.

HELP YOUR PARISH THROUGH CAR DONATION

You can now help the parish by making a tax-exempt donation of a car, truck, RV, or boat. All DMV details will be handled for you, and your vehicle will be towed for free. The church will receive funds equaling the full value of the vehicle. Please call with any questions. Also, if you have any ideas or suggestions for fundraising activities to benefit our parish, please pass them along to the Church Board or Fr. Blasko.

ENDOWMENT FUND

Another way to help our parish is to establish an endowment fund in memory of deceased members of your family. While the principal will always stay in tact, the income from the fund is used for various church needs and programs, as the donor may designate. The main thing is that the parish will pray regularly for the donor and his/her family members.

STEWARDSHIP APPEAL

Dear Brothers and Sisters:

"Abide in Me" Stewardship Update:

How do we abide in Jesus? We abide in Him when we follow His example and love, serve, and support the Church in His Body. When we abide in Jesus, we express this through generosity and devotion in our stewardship and acts of personal generosity. Bearing fruit in the world is the visible result of our abiding in Christ.

You are invited to to fill out and to submit your 2013 Stewardship Commitment Card indicating the time, talent, and treasure that you will offer this year as a branch of the True Vine, the Body of Christ on earth.

Currently, we are in the process of ensuring that all parishioners receive their 2013 Stewardship Commitment Card via our Web site.

I humbly urge you to become a steward and demonstrate your commitment by pledging the specific amount you are willing to donate on a regular basis. A stewardship form is attached to this letter. If you prefer, you can go to our website and complete the form online, www.mostholytheotokos.com

It is imperative for the parish to have a fully defined, consistent income in order to complete the business transactions that will allow us to realize our goals.

You are, of course, welcome to call me if you have any questions, 949 830-5480

In Christ, Father Blasko Paraklis

	2013 Stewardship Pledge Form	
This commitment	1	8
I make to secure a		
Christ-centered life	NAME	
for myself and my	ADDRESS	
family to return to		
God the first fruits	CITY	
from the gifts He has	TELEBLIONE	
bestowed upon me	TELEPHONE	
to assist Lord in the mission of spreading	I COMMIT MYSELF TO CHRIST AND HIS CHURCH THOUGH THIS PLEDGE.	
His Gospel		
to anchor my personal commitment		
in Christ, and to do my share in serving His	To be paid: weekly	monthly quarterly in full
people.	SIGNED	DATE

Schedule of Services

The Divine Liturgy is served regularly at 10:00 am every Sunday and on major Feast days at our Parish Center at Irvine Corporate Park, 2148 Michelson Drive, Irvine.

10:00 am: Divine Liturgy11:30 am: Sunday School

12:00 pm: *Lunch*

Vespers service followed by the Sacrament of Holy Confession will be served every Saturday at 5:00 pm and on the eve of major Feast days at 7:00 pm.

Akathist Service to the Mother of God is served on Fridays at 7:00 pm

ЛИТУРГИЈА ПРЕЂЕОСВЕЋЕНИХ ДАРОВА PRESANCTIFIED DIVINE LITURGY

During Great Lent, Presanctified Divine Liturgy is served each Wednesday at 5:00 am, and each Friday at 10:00 am.

April 7th БЛАГОВЕСТИ THE ANNOUNCIATION:

Divine Liturgy will be celebrated at 10:00 am.

April 27th - LAZARUS SATURDAY:

Divine Liturgy at 9:30 am: The gospel clearly relates how six days before Christ's own death, He raised his friend Lazarus from the dead (John 11:42). We see the humanity and divinity of Christ combined as well as the foreshadowing of his own death.

April 27th - LAZARUS SATURDAY VESPERS - VRBICA at 5:00 pm:

I ask all of the parents to bring children. PLEASE ARRIVE NO LATER THAN 4:45 pm to receive vrbica/palms and zvoncice on this great Feast of Christ's entry into the city of Jerusalem.

THE SERVICES OF HOLY WEEK

Since the early days of the Church, there has been a cycle of services celebrated during Holy Week and Pascha.

Evidence of this goes all the way back to Egeria, a female from the West who experienced Orthodox Holy Week and Pascha in 383 AD in Jerusalem. She stated that the tradition was already long established.

These exact same services are still conducted today by the Orthodox Church. Here is a brief outline of the services of Holy Week. Many of the services are anticipated or served the day before.

April 28th - ЦВЕТИ ENTRANCE OF OUR LORD INTO JERUSALEM:

Divine Liturgy at 10:00 am: This liturgy heralds the end of the Great Fast and the beginning of Holy Week as Christ triumphantly enters into Jerusalem. The tradition, as the tropar states and the icon shows, is for a procession of palms led by the children. So begins our journey into Holy Week. During Holy Week, we fast from meat, poultry, dairy products, eggs, fish, wine and oil.

April 28th - Bridegroom Matins at 1:00 pm: Known in the Church as The End, the imagery here is about the Last Judgment. It relates the deep anguish of Christ as He prepares for His Passion. The services tell us to be ever vigilant for we do not know when God will come. These services are a triumph of the eschatological (last days) imagery in the Church.

April 29th - Велики понедељак Great and Holy Monday Presanctified Liturgy at 5:00 am: The readings from Exodus during these services tell of the Passover which precedes the Passover (Pascha) of Christ.

April 29th - Bridegroom Matins at 7:00 pm.

April 30th - Велики Уторак Great and Holy Tuesday Presanctified Liturgy at 5:00 am

April 30th - Bridegroom Matins at 7:00 pm

May 1st - Велика Среда Great and Holy Wednesday Presanctified Liturgy at 10:00 am

May 1st - Велика Среда Great and Holy Wednesday Holy Unction at 7 pm, at St. Steven Serbian Orthodox Cathedral at 1621 West Garvey Ave., in Alhambra.

For Holy Unction there should be more priests serving, therefore, all of us Serbian priests gather together at the Cathedral to perform this Holy Sacrament for all the Faithful. This service relates to the event when the harlot anoints Christ and is forgiven. On this day we customarily anoint the people with Holy Oil as a sign of healing and remission of sins.

May 2nd - Велики Четвртак Great and Holy Thursday:

Holy Vesperal Liturgy of Holy Thursday at 10:00 am: This solemn Liturgy commemorates the First Eucharist also known as Red Thursday. The darkness of the week is broken slightly because of the importance of the Eucharistic event. Traditionally the priest prepares the reserve sacrament of the year. The passion of Christ is now close.

May 2nd - Велики Четвртак Great and Holy Thursday

Matins of Holy Friday Thursday evening at 7:00 pm. The service, commonly known as "The Twelve Gospels"as the Church, remembers the betrayal and crucifixion of Christ by reading the twelve Gospel accounts. A climatic point of Holy Week emphasizing the reality of actions.

May 3rd - Велики Петак Great and Holy Friday

Royal Hours at 10:00 am: Known as Royal because there is a Gospel reading and the Emperor would attend this service. It recounts the entire Gospel and Passion of Jesus Christ.

May 3rd - Велики Петак Great and Holy Friday

Vespers at 4:00 pm: Remembering the crucifixion and death of Christ. There is a solemn procession as the burial shroud (plashtanica) is brought out to the people. Christ is laid in the tomb and our vigil of the Resurrection begins.

SCHEDULES OF EVENTS (continued)

May 3rd - Велики Петак - Great and Holy Friday

Matins of Holy Saturday on Friday evening at 7:00 pm: Known as the Praises of the Lamentations, the service begins the Sabbath as Christ lays in rest in the tomb. Often seen as a funeral service for Christ, in fact it is a commemoration of the law and love of God towards His people.

May 4th - Велика Субота - Great and Holy Saturday Vesperal Liturgy of Holy Saturday at 10:00 am: The death of Christ is linked with the creative acts of God. It is here that Christ descends into Hell and breaks the doors. The service inaugurates the paschal celebration as the service is bright and uplifting. The tomb is revealed as a place of life.

May 4th - Велика Субота Васкрсно јутрење - Great and Holy Saturday: The Services of the Great and Holy Pascha Saturday evening starting at 11:45 pm: The Joy of Joys, Holiday of Holidays, celebrating Christ's Resurrection. The service begins with nocturn anticipating the Resurrection. The procession follows at midnight announcing the Resurrection to the world. We then celebrate the Paschal matins. Baskets will be blessed after Ruserrecional Matins on Pascha night and again following Divine Liturgy on Sunday. May 5th - "ВАСКРСЕЊЕ ХРИСТОВО" - PASCHA CELEBRATION, Divine Liturgy at 10:00 am at Parish Center, 2148 Michelson Dr., Irvine. This is the Great and Joyous Liturgy celebrating the Pascha of our Lord. The Parish celebrates the Resurrection with a feast and events for the children and adults. Banquet will be held after the Divine Liturgy. See the detailed information later in this Newsletter. Musical entertainment will be provided by Serbian music.

May 6th - Ђурђевдан - St. George the Victorious Great Martyr - Divine Liturgy at 10:00 am.

Мау 7th Васкршњи уторак - Divine Liturgy at Sretewe Monastery in Escondido @ 10 am.

Мау 12th - Св. Василије Острошки - St. Basil of Ostrog Wonderworker Divine Liturgy at 10:00 am.

Мау 22nd - Transfer of the Relics of St. Nicholas the Wonderworker Divine Liturgy at 10:00 am

Мау 24th - Св. Кирило и Методије - Sts. Cyril and Methodius: Divine Liturgy at 10:00 am.

Јипе 3rd - Holy Constantine and Helen - Divine Liturgy (See the monthly Calendar on the Web site)

Јипе 13th - Вазнесење Господње - SPASOVDAN

АSCENSION of our Lord Jesus Christ Divine Liturgy at 10:00 am.

June 22th - Задушнице - Memorial Divine Liturgy at 10:00 am: Please bring the names of your deceased members of the Family.

June 23th - Силазак Св. Духа на Апостоле - СВЕТА ТРОЈИЦА - ДУХОВИ - Pentecost Sunday HOLY TRINITY DAY - PENTECOST

Divine Liturgy at 10:00 am.

June 24th - **Духовски понедељак** - **Pentecost Monday** Divine Liturgy at 5:00 am.

June 28th - Св. Великомученик Лазар и Св. Муленици Српски - Видовдан - St. Lazarus The Divine Liturgy – See the monthly Calendar on the Web site!

THE APOSTLES FAST Just a reminder that the fast leading up to the Feast of Apostles Peter and Paul begins July 1st. It, of course, ends on the Feast Day of Sts. Peter and Paul, July 12th

Our Sunday School activities

In 2012/13 School Year, Nativity of the Most Holy Theotokos Church has offered a variety of classes for our children to use their time constructively in group settings, after the Divine Liturgy on Sundays, while leaving them equally important time for socializing. The religion classes are offered in two age-groups, the dividing age being grade 6. The younger class is lead by our talented and passionate defender of Orthodoxy – Maria Romashouk. The older group is starting an experimental on-line class with their much-loved teacher Gabriela Simic. Russian Class is taught by our dedicated and humble teacher Lana Janew. Our deservedly-popular and determined Mirjana Krezovic and our feathergentle Duska Cumbo teach Serbian Language. Classes in development have been: two teen social-skills classes offered by Sandra Zlatic for girls and David Williams for boys, a play-class for younger children by Stefani Rose, and a solfege class by Sanja Malish (on Saturdays). There is an evident rise in motivation by parents who showed it by great participation at the parent meeting and volunteering for most needed activities. We thank all the volunteers, and especially Matushka, Father, Sanjin, Ivette, Vesna, Vera and Tanja.

Eagerly awaiting our Most Holy Pascha, and our end-of-school-year reward activities, with gratitude, and asking for your forgiveness for all the emails and nagging,

If there was one event this year that stood out by faith, professionalism, working in unity, and great entertainment, it was the play directed by Sanjin Malesevic for Sveti Sava. Sanjin did not get discouraged when he received a long and complex, though very beautiful, text by our dear Father Mateja Matejic, and was given a month and a half to prepare it with children speaking three different languages, and having the age-span of birth to college. He did not waver in his intention to make this work, and spent much time, with his wife Duska by his side, adapting the difficulty of the piece to each actor's individual ability, as well as employing language transitions in the text (Warning: Don't try this at home unless you suffer from insomnia). After much practice, mostly at the house of our Vuk and Nikola, as well as fitting costumes and even making original masks, the play premiered in our humble church and became an instant hit. Our heartfelt thank you's Sanjin for such a proper and selfless donation to our parish.

Sanja Malis Rakonjac Sunday School Director

Nativity of the Most Holy Theotokos Serbian Orthodox Church

2148 Michelson Drive

Irvine, California 92612

Tel: 949.415.5415 jovana@jj-cpa.com www.jj-cpa.com

Experienced CPA that specializes in providing the following services to small businesses and individua

TAX PREPARATION

QUICKBOOKS

ACCOUNTING

PAYROLL

BOOKKEEPING

BUSINESS CONSULTING

STANCOM CONSTRUCTION

General Construction Contructor Stanisa Stan Covic

Phone 714-812-2633

www.stancomconstruction.com

ValueAir.com

We are your resource for competitive airfares & convenient routings to ALL former ex-YU destinations and beyond...

To plan your next trip, contact us at:

Email:info@valueair.com (866) YU-GO-AIR (866) 984-6247

DIRECTIONS...to the Parish Center:

Location: Irvine Corporate Park

2148 Michelson Dr., Irvine

Between MacArthur & Von Karman

Directions: From North take San Diego Fwy 405 South. Exit at MacArthur Blvd., south toward airport. Turn left onto MacArthur. Turn left onto Michelson Dr. Pass Dupont. Parish

Center on right side of street.

From South take San Diego Fwy 405 North. Exit at Jamboree Rd. Left onto Jamboree Rd. Over the freeway bridge to turn right onto Michelson Dr. Pass Von Karman. Parish Center on left side of street.